

Asia: VN/15319/2024

Valtioneuvoston periaatepäätös yrittäjyydestä, päivittäminen

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään koskien valtioneuvoston periaatepäätöstä yrittäjyydestä

Uusi Työ ry pitää hyvin tärkeänä yrittäjyyden merkityksen korostamista sekä painottamista hallituksen työssä. Työelämän voimakkaat muutokset sekä Suomen elinkeinoelämän rakenne tarvitsevat uudistumista, joustavuutta, innovatiivisuutta sekä kilpailukykyä.

Uusi Työ ry pitää periaatepäätöksen linjauksia hyvinä, toivomme kuitenkin seuraavien näkemysten huomioimista vielä jatkotyössä.

Suomessa työtä tehdään joko työ-/virkasuhteessa tai yrittäjäsuhhteessa. Lainsäädäntö ei tunne sinänsä kevytyrittäjyyttä käsitteenä, mutta tämä on vakiintunut ja vahvasti kasvava tapa tehdä työtä yrittäjämäisesti. Tilastokeskuksen mukaan vuonna 2023 kevytyrittäjinä toimi jo yli 70 000 henkilöä, vuonna 2020 määrä oli 42 307. Kasvu on ollut hyvin voimakasta. Koska kevytyrittäjät ovat sosiaaliturvan osalta yrittäjiä, on syytä käsitellä kevytyrittäjyyttä myös yrittäjyysstrategiassa.

ETK:n pitkittäistutkimuksessa (Sten-Gahmberg & Riekhoff, ETK, 2024) selvitettiin, miten kevytyrittäjyyden aloittaminen vaikutti henkilöiden työuraan ja tuloihin. Kevytyrittäjyyden aloittamisen jälkeen tulot kasvoivat.

Yritystoiminnan aloittaminen on aina riskipitoista toimintaa. Kevytyrittäjyys on erinomainen tapa testata mahdollisen yrityksen perustamista ja laajempaa yritystoimintaa. Kevytyrittäjyyttä ei tule nähdä vain yksittäisten ihmisten tulonansaintamuotona. Se on myös merkittävää yritystoiminnan alihankintaverkoston osana sekä suuremmille yrityksille että verkostoituville mikro- ja yksinyrittäjille.

Kevytyrittäjäisyys on yksinyrittämistä. Jaamme täysin luonnoksen huolen yritystoiminnan kasvu- ja kansainvälistymistavoitteista ja tuemme niitä vahvasti. Samalla toivomme, että sekä kevyt-, yksin- että myös mikroyrittäjien merkitys tunnustetaan vielä nykyistä vahvemmin suomalaisessa keskustelussa ja yhteiskunnassa. Itsensä työllistäminen yritystoiminnalla on erittäin arvokasta ja kaikki yritykset ovat lähteneet liikkeelle pienestä. Kevytyrittäjyyden potentiaali on valtava ja selvitysten mukaan toimijat ovat useimmiten tyytyväisiä kevytyrittäjyyteen.

Uusi Työ ry edustaa vastuullisia laskutuspalveluyrityksiä, jotka ovat sitoutuneet noudattamaan toiminnassaan eettisiä ohjeita, jotka varmistavat kevytyrittäjien eettisen kohtelun.

Valitettavasti kevytyrittäjyyteen on liittynyt myös tapauksia, joissa toimintatapaa on käytetty selkeästi väärin työnsuorittajia hyväksikäyttäen. Jotta näistä kevytyrittäjyyteen liittyneistä kielteisistä toimintatavoista päästään eroon tulee sekä selkeyttää viranomaisten tulkintoja tilanteista että valvoa toimijoita, jotka tarjoavat kevytyrittäjille palveluita.

Toimenpide-ehdotuksia:

- Kevytyrittäjäisyys työn tekemisen muotona tulee yleisesti hyväksyä.
- Viranomaisten (AVI, TE-toimisto, ETK ja verottaja) ohjeistuksia ja tulkintoja tulee yhdenmukaistaa ja selkeyttää sekä ennustettavuutta parantaa.
- Hallitusohjelman kirjaukset laskutuspalveluyritysten rekisteröitymisvelvollisuudesta ja pakollisesta vahvasta tunnistaumisesta toteutetaan, jotta mahdollisuudet puuttua epäeettiseen toimintaan helpottuvat.

Graeffe Petri
Uusi työ ry